

YENİ NEŞRİYAT

INTERPÉTATION GÉOCHIMIQUE DES ÉLÉMENTS EN TRACES DANS LES ROCHES CRISTALLINES

Denis M. SHAW

Masson et de, Paris, 238 s., 37 ş., 35 levha, 1964

McMaster Üniversitesi (Hamilton, Kanada) Jeoloji Profesörü Denis M. Shaw'ın Nancy Tatbikî Jeoloji ve Maden Prospeksiyonu Yüksek Okulunda verdiği konferanslarını geliştirip derlemesiyle meydana getirdiği bu kitapta, kayalarda nadir veya cüzi miktarlarda bulunan elementlerin jeokimyasal önemleri üzerinde durulmaktadır. Gerçekten, bunlar artık yalnız yer kabuğu bileşimine katılma fayları bakımından değil, fakat bunların dağılımlarının etüdü sayesinde birçok problemlerin çözümünün imkân dahiline girmesiyle ayrıca dikkati çekmektedirler; örneğin örtülü, mostra vermeyen maden yataklarının keşfi yolunda daha şimdiden olumlu sonuçlar elde edilmiş bulunmaktadır. Çok yeni olmakla beraber, eser halindeki elementlerin incelenmesinin çok vaitkâr görüldüğü diğer bir araştırma alanını da toprakların jeokimyası ve bunun toprakların özellikleri üzerinde biyolojik bakımdan etkileri teşkil etmektedir.

Yayının birinci kısmında yazar, bir tenorun nümerik değerinin anlamını ele almaktadır. Eser halindeki elementlerin çok zayıf tenörlerde bulunması hasebiyle daha ileri safhalara geçmeden önce bunların gerçek anlamlarını ortaya koyacak bir kritik süzgecinden geçirilmesinin lüzumu aşikârdır. Bu nedenden dolayı, eser halindeki elementlerin özellikler arzedilen dozajına ait metodların çeşitli yanları dikkatle gözden geçirilmektedir.

«Bir tenörün tefsiri» başlıklı ikinci kısımda, yazar eser halindeki elementlerin mineral ve kayalarda dağılımı ve gerek statik, gerekse dinamik bakımlardan anlamlarını; üçüncü kısımda da bunların jeolojik problemlerin tefsirinde, kayaların kökeninin tesbiti yolunda oynadıkları rolü bahis konusu etmektedir.

Yayında kayalarda bulunan ve işletilmesi melhuz olan eser halindeki bazı elementlerin aranmasıyla ilgili metodların uygulanmasına ait birçok örnekler verilmektedir.